

— Pot să vă duc direct la Magdalenka, ne înțelegem cumva fără aparat, s-a bucurat el. Trebuia să termin cu dumneata, dar pot să mai merg.

Să termine cu mine? E și asta ceva. Nici n-a început bine ziua și eram deja terminat.

— Mulțumesc, dar am mașina mea.

— Și ai de gând să te urci la volan în starea asta?

A îndreptat oglinda retrovizoare spre mine și am văzut în ochii lui speranța neașteptată într-un început bun al acestei zile proaste pentru mine.

— În ce stare?

— Ei, a chicotit el, dar ce, mata n-ai oglindă? Se vede de la o poștă că încă nu ți-ai revenit după ziua de ieri.

Sigur, aveam părul ud și trebuia să dau jos de pe mine mâzga aia cu care mă împroșcaseră binevoitoarea mea vecină, dar să se vadă ce făcuseram cu o zi înainte?

— Nu, mulțumesc, am zis eu, nu am băut prea mult.

— Domnule, o dată am băut și eu cu cumnatul puțin – a chicotit el și a trecut pe galben – și ne-am trezit în accelerat în apropiere de Wrocław. Domnule, am trecut și eu prin asta când eram tânăr, însă acum mi-a venit mîntea la cap, omul trebuie să chibzuiască, dar așa e tinerețea.

— N-am băut mult, am repetat eu și m-am simțit de parcă la volanul taxiului ar fi fost mama.

— Domnule, ăștia îți iau sângele la analiză și pe urmă stai un an pe bară, eu pot să te duc la Magdalenka cu o sută și dumneata dormi liniștit. Nu-ți socotesc tarif de noapte. Ei?

— Nu, am răspuns eu și am văzut cum se schimbă la față.

— Dacă nu, nu. N-o să te oblig. Dar mai gândește-te! Lui cumnatu-miu i-au luat permisul. O dată l-au suspendat pe un an, și nu băuse decât două beri, ei, poate trei, și a doua oară imediat după aceea, când au făcut un filtru la Wołomin. Din întâmplare. Asta e, domnule, ghinion! Și în același an!

— Avea vreo fabricuță?

— Domnule, face ficcare ce poate! Dar ce, mata ești de la poliție?

— Arăt a polițist? am întrebat eu împăciuitor.

A chicotit.

— A, nu, dumneata n-arăți nicicum. Mai degrabă a pompier, așa de ud și șifonat cum ești. Eu nu te oblig, dar pot să te duc și cu optzeci.

— Mulțumesc, nu.

— Cum dorești matală. Eu ți-am vrut binele.

Apoi a tăcut, vizibil ofensat, pentru că a îndreptat din nou oglinda spre drum.

Varșovia era încă pustie la ora aceea, mi-am rezemat capul de tetieră și am admirat orașul. Arăta ciudat la ora asta, parcă dormea, dar începuse să se trezească, la ferestre se aprindeau luminile, ici și colo, la întâmplare,

parcă cineva ar fi tras la sorți întrerupătoarele pe care să apese. Tramvaiele străbăteau străzile pustii, gerul învăluia stâlpii, am închis ochii. Adrenalina scădea treptat, meritam și eu cinci minute de odihnă. Am deschis ochii abia când s-a oprit taxiul.

— Am ajuns, am auzit, treizeci și doi.

Am tresărit.

— Tarif de noapte, a mormăit el.

I-am dat o sută, singurii bani pe care îi aveam, și am așteptat.

— Mai mărunț n-ai?

Aveam, dar în cealaltă geacă, pe asta n-o purtam pentru că nu-mi plăcea, numai atunci când mi-o uda cineva cu apă stătută pe cealaltă. Dar știu foarte bine textele astea, nu am mărunț, totdeauna se bazează pe faptul că te lași păcălit și până la urmă dai din mână a lehamite.

— Nu am.

Îmi dă o bancnotă de cincizeci și una de zece, așadar, aștept.

— Nu știu dacă am nici eu, spune el, dar eram deja furios și tocmai mă pregăteam să-l întreb cum așa, din moment ce mersese toată noaptea.

S-a uitat la mine cu ură.

— Un moment.

Nu mai era nici vesel, nici prietenos. A scos de undeva o cutie și a început să scotocească prin ea. Rezerva mea de amabilitate pentru ziua aceea era epuizată. Așteptam cu răbdare, nimeni n-avea să mă ia de fraier dis-de-dimineată.

— Unu, unu cinzeci, doi cinzeci, trei, număra el cu voce tare, minuțios și chinuit.

Mașinuța mea rablagită stătea liniștită zece metri mai încolo, așa că am strâns din dinți și am așteptat.

— O, la naiba! Unu, doi, doi cinzeci, trei douăzeci, patru, patru cinzeci, cinci...

Am oftat.

— M-ai încurcat!

Taximetristul a aruncat mărunțișul înapoi în cutie și a început să-lculeagă din nou. Iar mie mi se urca din nou sângele în cap, dar mi-am propus să rezist.

— Doi cinzeci, trei, patru...

Așteptam.

— Cinci, șase, șase cinzeci...

Așteptam și timpul trecea.

— Șapte...

Așteptam.

— Opt, poftim!

Am întins mâna și mi-a aruncat mărunțișul de parcă l-ar fi ars, nici nu s-a uitat la mine.

— Mulțumesc, am scrâșnit politicos printre dinți și am coborât.

Taximetristul a demarat în trombă, a virat brusc la stânga spre o poartă, a tăiat linia continuă și a început să dea înapoi, dar tocmai atunci venea o mașină de gunoi, care l-a blocat. Mi-a aruncat de departe o privire plină de ură, dar eu am zâmbit politicos, ce să-i faci, așa e viața, n-ar fi trebuit să încalce linia continuă, putea să întoarcă două sute de metri mai încolo, așa cum aveam să fac eu într-o clipă.

Am deschis mașina și am zărit telefonul. Iată că în centrul Varșoviei mai erau oameni cinstiți, stătuse pe scaunul din dreapta și ispitise pe toată lumea cinci ore! Și nimic! Lumea era bună!

M-am urcat.

Apoi, am băgat cheia în contact.

Apoi, am ascultat liniștea.

Apoi, am observat că becul era aprins. Dar asta nu însemna că și lumina.

Bateria era moartă.

Bineînțeles. Stătusem aici în ajun, de fapt, în aceeași zi, cu plafoniera aprinsă și așteptasem cuminte taxiul, fiind sub influența alcoolului. Și apoi mă dădusem jos. Încuiasem mașina. Dar nu verificasem dacă stinsesem lumina.

La naiba!

Într-o secundă, am evaluat situația. Reușeam să prind taxiul până îl debloca mașina de gunoi, acum sigur n-ar mai fi mers cu optzeci de zloți, dar tot puteam să negociez. Am înșfăcat telefonul și m-am repezit în stradă.

În aceeași clipă, mașina de gunoi a pornit din loc, taximetristul a pornit și el, a depășit mașina de gunoi și a accelerat. M-am repezit în stradă și i-am făcut semn cu mâna, am dat din mâini și din picioare – taximetristul a frânat, acum avea să-mi ceară o sută. O sută nu aveam, dar nici altă soluție, poate să caut un bancomat. Am alergat spre el, i-am zâmbit așa cum fac bărbații care se înțeleg cu jumătăți de cuvinte, ba chiar și cu jumătăți de gesturi, am pus în acel zâmbet și scuzele pentru nenorocitul acela de rest pe care atât de mult își dorise să nu mi-l dea, scoțând la iveală întrea-ga istorie atavică a comuniunii bărbătești întru visuri și fapte.

A înțeles.

A frânat.

Iar când am încercat să deschid portiera din spate, s-a întors peste scaunul din față și, cu un gest internațional de bunăvoință, mi-a arătat degetul mijlociu.

Apoi a apăsat pe accelerație.

Primul cadou

Era șase și zece.

Telefonul mobil era descărcat, aveam șaiszeci și opt de zloți în buzunar și eram la o distanță de o sută de zloți și douăzeci de kilometri de Magdalenka. Celulele cenușii au început să lucreze rapid: eram, din fericire, chiar lângă casa Grasului. Grasul avea mașină, Grasul era prietenul meu bun, Grasul știa cât de mult însemna pentru mine filmarea aia, așadar, Grasul n-avea să mă omoare dacă-i sunam la ușă. Ce noroc că-și dăduse întâlnire cu mine chiar lângă el!

Cincisprezece minute mai târziu, aveam în mână cheile de la mașina Grasului. M-am urcat la volan. Nouă-nouță! Am pornit. Când oi avea bani, o să-mi iau o mașină ca asta. Plutea, ce spun eu „plutea“, zbura prin oraș ca o pasăre, fără să se poticneasă, fără să fie nevoie să apeși pe pedală, se mișca exact ca un cal de curse, în șapte secunde am atins suta, un adevărat vis, nu alta! Mașinuța mea străveche mi se părea o nedreptate din partea destinului, dar iată că promisem primul cadou de ziua mea! E drept că numai temporar, dar, ei, la naiba, ce plăcere!

Am ajuns în șapte minute pe strada Puławska și m-am hotărât s-o las mai moale – n-aveam idee dacă poliția pândea așa de dimineață, dar parcă mașina Grasului te ruga să apeși accelerația până la podea.

După ce treceam de Piaseczno, aveam să-i îndeplinesc rugămintea nerostită, mi-am spus eu.

Pluteam prin oraș și mă gândeam la filmare.

Cum aveam să filmez fetele alea, la detalii, la unghiile lor de la mâini, cu siguranță lăcuite, fetele din închisoare se îngrijesc, au o anumită ierarhie, alta decât bărbații, o ordine familială, joacă roluri de tați, mame, mătuși, unchi, soți. Se pare că sunt mai rele decât bărbații, mai dure, mai crude. Așadar, trebuia să le filmez într-un mod blând, în contrast cu ceea ce făcuseră și cu modul de viață în detenție.

Să surprind un surâs timid, o șuviță de păr căzând peste obraz – ca și cum ar fi vorba de o fetiță nevinovată –, atunci imaginea va deveni mai expresivă.

Sau picioarele. De regulă, picioarelor nu li se dă atenție – picioarele stau sub masă sau sub scaun, tălpile sunt rezemate de colțul fotoliului, picioarele nu se văd deloc. Oamenii nu-și dau seama că alții le pot vedea picioarele, nu-și dau seama că mișcărilor lor pot trăda neliniște, nerăbdare,

degetele se ridică și se lasă în jos, în timpul unei discuții tensionate greutatea corpului trece de pe un picior pe altul, când așa, când așa, se clatină dintr-o parte în alta, piciorul bate ritmic pe loc sau atârână fără vlagă. Așadar, aș putea să filmez picioarele?

Asta o să stabilesc cu regizorul, fără doar și poate, dar e bine să am și eu ideile mele.

Mâinile... liniștite sau neliniștite, cu degetele se freacă la nas sau la gură, mai ales dacă omul vrea să ascundă ceva, dacă este stânjenit sau dacă minte. Atunci poate numai mâinile? Și abia după aceea totul? Și la sfârșit grațiile, zgomotul zăvorului? Ecoul înăbușit al pașilor pe coridorul închisorii, când se lasă deja întunericul?

Iar după aceea cerul, strada aglomerată, zăpada înghețată, o pasăre pe cer, stingheră, dar liberă și bucuroasă?

Păcat că nu este filmul meu, aș ști cum să-l fac, ce să le întreb. Despre prima dragoste, primul sărut, fetele țin minte chestiile astea. Se înmoaie când vorbesc despre ele. Imediat li se împăienjenesc ochii de amintiri, se umezesc, se îmblânzesc...

Și, după aceea, pac! Un cuțit sau o împușcătură. Una dintre deținute a torturat un bărbat împreună cu un partener. L-au ținut legat trei zile în apartamentul ei. L-au torturat. Nu-l cunoscuse până atunci. Împotriva cui și din ce motiv avea în ea revolta aceea, care se transformase într-o asemenea atrocitate? Asta ar fi fost interesant de știut.

Ce film aș mai fi făcut! Știi că imaginile ar fi fost geniale. Eram bun, chiar bun de tot. *Teiul* a primit un premiu la festivalul de film. La naiba, aveam viitorul în fața mea.

Dar unde era acest viitor?

La șase patruzeci am răsuflat ușurat, acum știam că o să ajung la timp. Deși totul începuse așa de prost, acum decurgea bine. Mergeam cu o mașină pe cînste, în direcția bună, pentru că în direcția Varșoviei începea să se formeze deja o coloană, se auzeau claxoanele, dar eu eram un domn, așa că mă uitam la șirul de mașini de pe sensul celălalt cu o caldă compătimire. Totul e să știi sensul corect, domnule, și atunci viața e mai ușoară!

Eram regele vieții, orice s-ar fi spus.

Orice s-ar fi spus și indiferent ce mi se întâmplase în ultima lună, ca să nu mai vorbim de ultimii treizeci și unu de ani.

Telefonul m-a anunțat că primisem un SMS.

La șase patruzeci, niciun om normal nu trimite SMS-uri – așadar, nu putea fi decât:

- a) Grasul, pe care îl sculasem din somn și care trebuia să-mi transmită urgent ceva, deși Grasul cu siguranță m-ar fi sunat;
- b) mama, ca să-mi spună că i s-a întâmplat ceva, dar mama nu mi-ar fi scris un SMS, pentru că nu știe să scrie SMS-uri și apoi, dacă i s-ar fi întâmplat ceva, nu ar mai fi reușit nici să dea telefon;

c) Dżery, bunul meu prieten, care poate să sune la orice oră din zi și din noapte, dar care oricum nu sună, așadar, nu și-ar bate capul să scrie SMS-uri idioate dimineța înainte de șapte;

d) Marta, care, pe vremea când încă nu locuiam împreună, îmi scria câte un SMS: „Dormi?“, care, de cele mai multe ori, mă trezea din somn.

Dar Marta nu mai exista.

Am luat, așadar, telefonul și am citit:

Convorbirile telefonice și trimiterea de mesaje pot provoca accidente. Fii atent la drum. Operatorul tău de rețea împreună cu Administrația Drumurilor și Poliția din Mazowia.

Și atunci am auzit în spate o sirenă.

Am tras instinctiv spre dreapta, căci trebuie să lași să treacă salvarea. Dar nu era salvarea, ci poliția, care s-a oprit în fața mea, iar eu, ca un idiot, în loc să arunc nenorocitul de telefon sub scaun, sub geacă, pe jos, am așteptat cu el în mână.

Din mașină a coborât un polițist și a pornit drept spre mine:

— Sergent Poniowski, s-a prezentat elegant tipul în uniformă. Vă rog să opriți motorul și să prezentați documentele.

La dracu', la dracu', la dracu'! Incredibil!

— Dar ce am făcut, domnule sergent? am întrebat eu docil.

— Ați folosit telefonul în timpul mersului și vă rog să priviți și înregistrarea radar. Treceți sau nu printr-o localitate?

M-am uitat la radar, în jur nu erau niciun fel de case. M-am uitat de jur-împrejur. Nu erau construcții, dar cu siguranță că intrasem deja în Piaseczno.

— Sigur că da, domnule, dar...

— O să primiți o amendă. Nu este mașina dumneavoastră?

— A unui coleg, dar eu...

— A... a unui coleg...

Reprezentantul autorității a dat din cap cu compătimire. Era clar. Nu arătam pe măsura unei astfel de mașini.

— Și colegul merge tot cu nouăzeci în localitate?

— Pentru Dumnezeu! mi-a scăpat fără să vreau. Astăzi am avut o zi de nici nu vă vine să credeți!

— Se vede, spune polițistul și se uită la mine cu dezgust.

Privirea i-a alunecat peste mine și i s-a oprit în mod clar la urechi.

Era șase cincizeci. Mi-am trecut mâna prin părul încă ud, simțeam cum îmi îngheață capul în gerul care pătrundea prin geamul deschis, și, când am ajuns la ureche, am dat peste ceva întărit. M-am uitat în palmă și am tresărit atât de vădit scârbit, încât polițistul m-a examinat curios. Aveam pe degete niște mucii verzi înghețați din apa de la florile Cotoroaței.

— Ați avut vreun chef astăzi? a întrebat el cu o voce în care nu se ghicea pic de înțelegere.

— Jur pe ce-am mai... am început eu, dar m-a întrerupt.
— Stop, o să primiți o amendă, pierdeți câteva puncte...
— Futu-i mama ei de treabă... am izbucnit eu și abia acum m-a privit binevoitor. Mai bine mă arestați, și gata.

Am coborât din mașină și am întins mâinile să mi le pună în cătușe, așa cum se face în filmele americane.

— Mai întâi am constatat că mi-am lăsat telefonu-n mașină, ceasul meu deșteptător a trezit-o din somn pe vecină, care mi-a turnat în cap rahatul ăsta.

M-am șters pe mâini de pantaloni, pentru că nu profitase de ocazie ca să-mi pună cătușele imediat.

— Mașina mi-a murit, pentru că am lăsat lumina aprinsă, colegul mi-a împrumutat în grabă mașina lui pentru că trebuie să filmez la Magdalenka, n-am avut bani de taxi, n-am vorbit la telefon, dar am primit un SMS de la cine știe ce idiot, m-am speriat că s-a întâmplat ceva cu mama, n-aveți decât să vedeți, poliția mă avertizează – am citit anunțul și i-am băgat telefonul sub nas – și azi e și ziua mea!

— Robert, vino încoace! a strigat încântat sergentul către colegul său. N-o să-ți vină să crezi! Hai că e tare!

Domnul Poniatowski și colegul lui, Robert, au citit împreună SMS-ul cu voce tare și s-au amuzat așa de mult, că toate mașinile încetineau, nu așa, ca de obicei, ci mult mai mult, ca să se uite la reprezentanții autorității atât de veseli în zori de zi. Dar mie nu-mi ardea deloc de răs.

Nu înțelegeam nimic.

Timpul! Trecuse de șapte!

Întârziaseam.

— Am început ziua vesel, a spus sergentul și mi-a dat telefonul înapoi. Domnul acesta este foarte nepoliticos cu autoritățile, ce zici, Robert? Robert a încuviințat din cap.

— SMS-ul acesta nu vi l-a trimis un idiot, ci poliția din Mazowia!

O încurcasem.

— Pe cuvânt de onoare, am bâiguit eu sincer, afundându-mă și mai mult în problemă. Nu m-am gândit la dumneavoastră, ci la poliție.

— A, ce drăguț, a zâmbit sergentul, iar eu mă blestemam în gând pentru prostia mea.

— La poliție?

N-am răspuns.

Mă săturasem de tot până peste cap. Mă penalizează cu cinci puncte, îmi arde o amendă de trei sute de zloți, iar cu asta depășesc limita din cont.

Acum îmi era totuna. Nu aveam de gând să mă mai umilesc.

— De data asta vă atenționez doar, am auzit eu și nu-mi venea să-mi cred urechilor, bucurați-vă de darul primit de ziua dumneavoastră și să nu mai jigniți autoritățile.

De bucurie, era să intru cu capul sub scaun. Totuși, ziua nu începea prea rău! N-o să mai spun în viața mea bancuri cu polițiști, deși știu sute și mii, mi-am promis eu în sinea mea și am așteptat ca vreun șofer să fie destul de amabil să mă lase să intru din nou pe șosea.

Am ajuns la Magdalenka la șapte și șaptesprezece.

Echipa își pierduse răbdarea, în fața intrării erau două mașini și un grup de bărbați care fumau; nu-l cunoșteam pe niciunul, faptul că lipsisem din bransă doi ani își spunea cuvântul. Toți mă priveau cu ostilitate. Dacă aș fi venit cu mașina mea, sigur aș fi făcut o impresie mai bună, dar limuzina Grasului sărea în ochi.

— Am ajuns, am spus eu întinzând mâna spre cel mai în vârstă. Scuze pentru întârziere, dumneavoastră sunteți regizorul?

Nu a binevoit să răspundă, a dat numai din cap spre un omuleț pipernicit din cealaltă mașină. M-am apropiat de el și am bătut în geam.

— Șapte și douăzeci, m-a informat Model Portable.

— Vă cer scuze, sunt un tip în tranziție, am încercat eu s-o dau pe glumă, dar privirea lui m-a pus la punct imediat. M-am întâlnit cu poliția.

— Ia-ți scula și treci aici, avem permis numai pentru mașina asta.

Ce sculă?

Scula o am întotdeauna la mine, ca orice bărbat care se respectă, de fapt, orice bărbat, indiferent de respect.

— Scula? am repetat eu șovăitor și am văzut negru în fața ochilor.

— Camera, a spus omulețul, și atunci am știut că sunt terminat de-a dreptul.